

מתנן דיהב בידא דבעלה בגין לאסגאח לה רחמיותא בעלמא, ומכאן אוליכנא אורח
 ארעא לאושפינא דיהב מתנן בידא דבעלה לאתתיה וְלֹא בִידְהָא, ועל דא ונעל עולות
 במזבח, קורבנא לדיכורא לאסגאח רחמיותא בבעלה ברבא ליה) **בְּרַכָּא לַיהוָה,**
דְּכָתִיב וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְאֶת בְּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם
פְּרוּ וּרְבוּ וּגּו'. וּבְגִין כֹּד פְּתִיב, (משלי י) בְּרַבַּת יי הִיא
תַּעֲשִׂיר. וְדַאי כְּמַה דְּאִתְּמַר.

וְלֹא יוֹסֵף עֲצֵב עִמָּה. רָזָא דְּכָתִיב בְּעֲצָבוֹן
תֹּאכְלִנָּה. עֲצָבוֹן עֲצִיבוּ וְרוּגְזָא בְּלֹא נְהוּרוּ
דְּאִנְפִּין. כִּד אִתְּחַשַׁד סִיחָרָא וּבְרַכָּאן לָא מִשְׁתַּכְּחִי.
בְּעֲצָבוֹן סְטָרָא דְּרוּחָא אִתְּרָא דְּאִמְנַע בְּרַכָּאן
מִעֲלָמָא, וּבְגִין כֹּד וְלֹא יוֹסֵף עֲצֵב עִמָּה. וְדַאי הוּא
רָזָא דְּכָתִיב, (בראשית ח) לֹא אוֹסִיף לְקַלֵּל עוֹד אֶת
הָאָדָמָה:

וּמִזְרָאֲכֶם וְחַתְּכֶם יִהְיֶה. מִכָּאן וְלִהְלֵאָה יִהְיֶה לְבוֹן
דִּיִּוְקִנִּין דְּבִנֵּי נְשָׂא דְּהָא בְּקַדְמִיתָא לָא

לשון הקודש

בְּעֲצָבוֹן תֹּאכְלִנָּה. עֲצָבוֹן - עֲצָבוֹת וְרָגִזוּ
 בְּלֵי הָאֵרֶת פְּנִים. כְּשִׁנְחִשְׁכַת הַלְבָנָה
 (מלכות) וּבְרַכּוֹת לֹא נִמְצְאוֹת. בְּעֲצָבוֹן - עֵד
 שֶׁל רוּחַ אַחֵר שְׂמוֹנֵעַ בְּרַכּוֹת מִהֶעוֹלָם,
 וְלָכֵן לֹא יוֹסֵף עֲצֵב עִמָּה. וְנִהוּ סוּד הַפְּתוּב
 (בראשית ח) לֹא אִסַּף עוֹד לְקַלֵּל אֶת הָאָדָמָה.
וּמִזְרָאֲכֶם וְחַתְּכֶם יִהְיֶה. מִכָּאן וְלִהְלֵאָה
 יִהְיֶה לָכֶם דְּמִיּוֹת בְּנֵי אָדָם, שְׁהֵרִי

אַרְץ לְאוֹרֶחַ שְׂמִינָן מִתְּנוּת בִּיד שֶׁל בַּעֲלָה לְאִשְׁתּוֹ
 וְלֹא בִידְהָ. וְעַל זֶה וְנִעַל עֹלֹת בְּמִזְבֵּחַ, קָרְבָן לְזָכָר,
 לְהַרְבוֹת אַהֲבָה עִם בַּעֲלָה בְּרַךְ אוֹתוֹ בְּרַךְ
 אוֹתוֹ, שְׁפָתוֹב וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נֹחַ
 וְאֶת בְּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּגּו'.
 וְלָכֵן פְּתוּב (משלי י) בְּרַבַּת ה' הִיא תַּעֲשִׂיר.
 וְדַאי כְּמוֹ שְׁנַתְּבָאָר.
וְלֹא יוֹסֵף עֲצֵב עִמָּה - סוּד הַפְּתוּב

הָיוּ דְיוֹקְנֵי דְבְנֵי נֶשֶׁא. תָּא חָזִי, בְּקַדְמֵי תָא כְּתִיב,
 (בראשית ט) בְּצַלְמֵ אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. וְכְתִיב, (בראשית
 ה) בְּדַמּוֹת אֱלֹהִים עָשָׂה אוֹתוֹ. בֵּינּוּ דְחָטוּ אֲשַׁתְּנוּ
 דְיוֹקְנֵיהוּ מִהָהוּא דְיוֹקְנָא עֲלָאָה וְאֶתְהַפְּכוּ אֲנוּן
 לְמַדְחַל מִקַּמֵּי חִיוּן בְּרָא.

בְּקַדְמֵי תָא כָּל בְּרִיין דְעֲלָמָא זִקְפּוּן עֵינֵין וְחָמָאן
 דְיוֹקְנָא קְדִישָׁא עֲלָאָה וְזַעֲאן וְדַחֲלִין
 מִקַּמֵּיהּ. בֵּינּוּ דְחָטוּ אֶתְהַפְּדוּ דְיוֹקְנֵיהוּ מִעֵינֵיהוּ
 לְדְיוֹקְנָא אַחְרָא. וְאֶתְהַפְּדוּ דְבְנֵי נֶשֶׁא זַעֲיָן וְדַחֲלִין קַמֵּי
 שְׂאָר בְּרִיין.

תָּא חָזִי, כָּל אֲנוּן בְּנֵי נֶשֶׁא דְלֹא חָטְאוּן קַמֵּי
 מְאָרִיָּהוּן וְלֹא עֲבָרִין עַל פְּקוּדֵי אוֹרֵיָּתָא. זִיו
 דְיוֹקְנָא דְלָחוּן לֹא אֲשַׁתְּנֵי מַחִיזוּ דְדְיוֹקְנָא עֲלָאָה.
 וְכָל בְּרִיין דְעֲלָמָא זַעֲיָן וְדַחֲלִין קַמֵּיהּ. וּבְשַׁעֲתָא דְבְנֵי

לשון הקודש

מִלְפָּנֵינוּ. בֵּינּוּ שְׁחָטְאוּ, הִתְהַפְּכָה דְמוּתָם
 בְּעֵינֵיהֶם לְדְמוּת אַחְרָת, וְהִתְהַפְּדוּ שְׂבָגֵי
 אָדָם זַעֲיָם וּפּוֹחֲדִים לְפָנֵי שְׂאָר הַבְּרִיּוֹת.
 בָּא רָאָה, כָּל אוֹתָם בְּנֵי אָדָם שְׁלֹא
 חוֹטְאִים לְפָנֵי רַבּוֹנָם וְלֹא עוֹבְרִים עַל
 מִצְוֹת הַתּוֹרָה, זִיו דְמוּתָם לֹא מִשְׁתַּנֶּה
 מִמְרָאָה הַדְּמוּת הָעֲלִיוֹנָה, וְכָל בְּרִיּוֹת
 הָעוֹלָם זַעֲיָם וּפּוֹחֲדִים לְפָנֵינוּ. וּבְשַׁעֲתָא

בְּתַחֲלָה לֹא הָיוּ דְמוּת שֶׁל בְּנֵי אָדָם. בָּא
 רָאָה, בְּתַחֲלָה כְּתוּב (שם ט) בְּצַלְמֵ אֱלֹהִים
 עָשָׂה אֶת הָאָדָם, וְכְתוּב (שם ה) בְּדַמּוֹת
 אֱלֹהִים עָשָׂה אוֹתוֹ. בֵּינּוּ שְׁחָטְאוּ,
 הִשְׁתַּנְּתָה דְמוּתָם מֵאוֹתָהּ דְמוּת עֲלִיוֹנָה,
 וְהֵם הִתְהַפְּכוּ לְפָחוּד מִלְפָּנֵי חֵיות הַשָּׁרָה.
 בְּתַחֲלָה כָּל בְּרִיּוֹת הָעוֹלָם זִקְפוּ עֵינֵינִים,
 וְרָאוּ דְמוּת קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה וְזַעֲוּ וּפְחָדוּ

נִשָּׂא עֲבָרִין עַל פְּתַנְמֵי אוֹרֵייתָא, אֶתְחַלֵּף דִּיּוֹקְנָא
 דְּלַהּוֹן וּבְלַהּוֹ זַעִין וְדַחְלִין מִקְמֵי בְרִיין אַחַרְנִין, בְּגִין
 דְּאֶתְחַלֵּף דִּיּוֹקְנָא עֲלָאָה וְאֶתְעַבַר מִנֵּיִהוּ, וּבְדִין שְׁלֵטֵי
 בְּהוּ חֵיּוֹת בְּרָא, דִּהָא לָא חָמוּ בְּהוּ הֵהוּא דִּיּוֹקְנָא
 עֲלָאָה בְּדַקְחֵי.

וְעַל כֵּן הִשְׁתָּא בִּיּוֹן דְּעֲלָמָא אֶתְחַדַּשׁ בְּמִלְקַדְמִין,
 בְּרִידָ לֹון בְּרַכְתָּא דָּא וְשְׁלֵיט לֹון עַל פְּלָא,
 בְּמָה דְּאֶתְ אָמַר וּכְל דְּגֵי הַיָּם בְּיַדְכֶם נָתַנוּ. וְאַפִּילוּ
 נוּגֵי יַמָּא. רַבִּי חֵיָּא אָמַר בְּיַדְכֶם נָתַנוּ. מִקְדַּמַּת דְּנָא.
 דְּכַד בְּרָא קְדָשָׁא בְּרִידָ הוּא עֲלָמָא מְסַר פְּלָא בִּידְחֹון
 דְּכַתִּיב וַרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וּבַעֲוֹף הַשָּׁמַיִם וְגו'.

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נֹחַ. רַבִּי חֲזַקְיָה פָּתַח (תהלים לב)
 לְדָוִד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע פְּסוּי חֲטָאָה.
 הָאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ, אֲבָל קָרָא דָּא בְּרֹזָא דְּחַכְמָתָא

לשון הקודש

והשליט אותם על הכל, כמו שנאמר וכל
 דגני הים בידיכם נתנו. ואפלו דגני הים.
 רבי חייא אמר, בידיכם נתנו – מקדם
 לבן. כשהקדוש ברוך הוא ברא את
 העולם, מסר בידיהם את הכל, שפתוב
 ורדו בדגת הים ובעוף השמים וכו'.

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נֹחַ. רַבִּי חֲזַקְיָה פָּתַח,
 (תהלים לב) לְדָוִד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע
 פְּסוּי חֲטָאָה. פְּסוּק זֶה בְּאַרְוֵהוּ, אֲבָל

שבני אדם עוברים על דברי התורה,
 מתחלפת דמותם, וכלם מזדעזעים
 ופוחדים מלפני הכריות האחרות, משום
 שהתחלפה הדמות העליונה והעברה
 מהם, ואז שולטים בהם חיות השדה,
 שהרי לא רואים בהם אותה דמות
 עליונה פראוי.

וְעַל כֵּן עֲכָשׁוּ, בִּיּוֹן שְׁהַעוֹלָם הִתְחַדַּשׁ
 כְּמוֹ מִקְדָּם, בְּרַכְּם אֶת הַבְּרֻכָּה הַזֹּו

אֶתְמַר. דְּהָא תַּנִּינָן בְּעֶשְׂרָה זַיְנֵי שְׁבַתָּא שְׁבַת דְּדוּד
 לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְחַד מִנֵּיהוּ מִשְׁכִּיל. וְהוּא דְרַגְא
 חַד מֵאֲנֹן עֶשְׂרָה. וְדוּד אֶתְקוּן גְּרַמְיָה עַד לָא יִשְׂרֵי
 עֲלוּי הָאֵי דְרַגְא.

אֲשֵׁרֵי נְשׁוּי פִּשְׁעֵי, דְּהָא בְּשַׁעְתָּא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֶתְקִיל חוּבֵי וְזַכּוּן דְבְנֵי נְשָׂא דְהָהוּא (ד"א כד
 הוּא) תִּיקְלָא דְבַסְטָר חוּבִין מִסְתַּלְקִין וְאֲנֹן אוּחְרָנִין
 זְכִיין דְאֲנֹן בְּתִיקְלָא אַחְרָא מְכַרְיַעִין לְתַתָּא דָּא הוּא
 נְשׁוּי פִּשְׁעֵי.

כְּסוּי חֲטָאָה בְּשַׁעְתָּא דְדִינָא שְׂרָיָא בְּעֶלְמָא דִּיהָ
 מְחַפְיָא דְלָא יִשְׁלוּט עֲלוּי מְחַבְלָא, כְּמָה דְהָהוּ
 לְנַח דְכַסִּי לִיהָ קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִהַחוּא חֲטָאָה
 דְאִמְשִׁיךְ עֲלֵיהָ אָדָם עַל עֶלְמָא. דְכִיּוֹן דְחֲטָאָה דָּא
 אֲנִיגִיד אָדָם עַל עֶלְמָא, שְׂאָר בְּרִיין שְׁלֵטָאן וּבַר נֶשׂ

לשון הקודש

משקל שבעד החטאים עולים, ואותם
 האחרים, הזכיות שהן במשקל אחר,
 מכריעות למטה – והן נשוי פשע.

כְּסוּי חֲטָאָה – בשעה שהדין שורה
 בעולם, שיהיה מכסה שלא ישלט עליו
 המשחית, כמו שהיה לנח שבסה אותו
 הקדוש ברוך הוא מאותו חטא שהמשיך
 עליו אדם על העולם. שבין שחטא זה
 השפיע אדם על העולם, שאר הכריות

פסוק זה נתבאר בסוד החכמה. שהרי
 שנינו, בעשרה מיני שבת שבת דוד את
 הקדוש ברוך הוא, ואחד מהם הוא
 משכיל, והוא דרגה אחת מאותן עשר.
 ודוד התקין עצמו בטרם שתשרה עליו
 הדרגה הזו.

אֲשֵׁרֵי נְשׁוּי פִּשְׁעֵי, שהרי בשעה
 שהקדוש ברוך הוא שוקל חטאים וזכיות
 של בני אדם של אותו (ד"א בשאותו)

דְּחִיל מִנִּיּיהוּ וְעִלְמָא לָא אֲתִקִּין בְּתַקוּנִיהּ. וּבְגִין כִּדְ
כִּד גַּבְכּ נַח מְתִיבוּתָא קִדְשָׁא בְּרִידְ הוּא בְּרִיָּה.
דְּכְתִיב וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְאֶת בְּנָיו וְגו':

וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ. בְּהֵי בְּרַכָּאן לָא אֲשֶׁתְּפָחוּ נוֹקְבֵי,
אֵלָא אֶת נֹחַ וְאֶת בְּנָיו, אַבְל נוֹקְבֵי לָא אָמַר
קָרָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאַתֶּם כֻּלְּלָא דְדְכוּרֵי
(דף עא ע"ב)
וְנוֹקְבֵי כְּחֻדָּא. וְתוּ אֶת נֹחַ לְאַסְנָאָה נוֹקְבִיָּה. וְאֶת בְּנָיו
לְאַסְנָאָה נוֹקְבֵי דְלַחֲזוֹן.

וּבְגִין כִּד כְּתִיב אַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ לְמַעַבְדַּ תּוֹלְדוֹת
מִכָּאן וְלַהֲלָאָה שְׂרַעוּ בְּאַרְצָן. וְהִכָּא יְהִיב לֹון
קִדְשָׁא בְּרִידְ הוּא שְׁבַע פְּקוּדֵי אֹרִייתָא לֹון וְלְכָל
דְּאֵתוּ אֲפִתְרִייהוּ, עַד דְּקִיִּימוּ יִשְׂרָאֵל פְּטוּרָא דְסִינֵי
וְאֲתִיִּיב לֹון כָּל פְּקוּדֵי אֹרִייתָא כְּחֻדָּא:

לשון הקודש

והנקבות כאחד. ועוד, את נח – לרבות
את אשתו. ואת בניו – לרבות את
נקבותיהם.

ולכן כתוב ואתם פרו ורבו, לעשות
תולדות מכאן והלאה, שרעו בארץ.
וכאן נתן להם הקדוש ברוך הוא שבע
מצוות התורה וכלל הפאים אחריהם, עד
שעמדו ישראל בחר סיני ונתנו להם כל
מצוות התורה כאחד.

שולטות, וכן אדם פוחד מהם, והעולם
לא התקן בתקונו. ולכן פשיעא נח
מהתבה, ברכו הקדוש ברוך הוא,
שכתוב ויברך אלהים את נח ואת בניו
וגו'.

ואתם פרו ורבו. בכרכות הללו לא
נמצאו נקבות, אלא את נח ואת בניו,
אבל נקבות הפסוק לא אמר. אמר רבי
שמעון, ואתם – כלל של הזכרים

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ וְגו'. זאת אות הברית אשר אני

נותן ביני וביניכם וְגו'. את קשתי נתתי

בעֵנן. נתתי מקדמת דנא. רבי שמעון פתח (יחזקאל א)

וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר

דמות פסא. מה כתיב לעילא ואשמע את קול

בנפיהם כקול מים רבים כקול שדי בלכתן. אליו

ארבע חיוון וברבן עלאין קדישין דההוא רקיע

מתתקנא עלייהו. וכלהו גדפיהו (ד"א ל"ג פרישין)

מתחבראן דא בדא לחפייא גופיהו.

ובשעתא דאנון פרשי גדפיהו, אשתמע קול

גדפין דכלהו דאמרי שירתא, הדא

הוא דכתיב כקול שדי. דלא אשתכיד לעלמין.

כמה דכתיב, (תהלים ל) למען יזמרך כבוד ולא ידום.

ומאי אמרי, (תהלים צח) הודיע יי ישועתו לעיני הגוים

גלה צדקתו.

לשון הקודש

גדולות עליונות קדושות שאותו הרקיע
מתקן עליהם. וכל הנפלים (נפדרות)
מתחברות זו בזו לכסות את גופם.

ובשעה שהם פורשים בנפיהם, נשמע
קול הנפלים שלכלם שאומרים שירה.
זהו שכתוב כקול שדי, שלא שוכך
לעולמים, כמו שנאמר (תהלים ל) למען
יזמרך כבוד ולא ידום. ומה אומרים? (שם

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ וְגו', זאת אות
הברית אשר אני נתן ביני וביניכם וְגו',
את קשתי נתתי בעֵנן. נתתי - מקדם
לכן. רבי שמעון פתח, (יחזקאל א) וממעל
לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן
ספיר דמות פסא. מה כתוב למעלה?
ואשמע את קול בנפיהם כקול מים רבים
כקול שדי בלכתן. אלו ארבע חיות

קוֹל הַמֶּלֶךְ בְּקוֹל מַחְנָה, בְּקוֹל מִשְׁרִייתָא קְדִישָׁא
 כַּד מִתְחַבְּרָן כָּל חִילִין עֲלָאִין לְעִילָא. וּמֵאִי
 אָמְרִי קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ יי צְבָאוֹת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ. אֶתְדְּרוּ לְדְרוּם אָמְרוּ קְדוּשׁ, אֶתְדְּרוּ לְצַפּוֹן
 אָמְרוּ קְדוּשׁ. אֶתְדְּרוּ לְמִזְרַח אָמְרוּ קְדוּשׁ. אֶתְדְּרוּ
 לְמַעְרָב אָמְרוּ בְרוּךְ.

וְהֵאֵי רְקִיעַ קָאִים עַל רִישֵׁיהוֹן. וּבְכָל אֶתְר דְּאִתְּי
 אֲזֵלָא, אֶסְחָרוּ אַפְּסִין לְהֵוּא סְטָרָא דְּאֶתְכְּלִילוֹ
 אַנְפִּין בֵּיה. אֶסְחָרוּ אַנְפִּין לְאַרְבַּע זַוּיִין, וּבְלָהוּ
 מִסְתַּחֲרִין לְתַתָּא. בְּרַבּוּעָא דִּילִיה אֶתְגְּלִיפַת בְּאַרְבַּע
 אַנְפִּין, אַנְפִּי אַרְיָה. אַנְפִּי נִשְׂרָא. אַנְפִּי שׁוֹר. אַנְפִּי
 אָדָם. גְּלִיף בְּכָלְהוּ אָדָם. אַנְפִּי אַרְיָה אָדָם. אַנְפִּי
 נִשְׂרָא אָדָם. אַנְפִּי שׁוֹר (ד"א אָדָם). כְּלָהוּ כְּלִילָן בֵּיה.
 וּבְגִין כַּךְ בְּתִיב וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם.

לשון הקודש

וְתַרְקִיעַ הַזֶּה עוֹמֵד עַל רְאשֵׁיהֶם. וּבְכָל
 מְקוֹם שֶׁהֵיא הוֹלְכַת, מְסוּבָבִים פְּנִים
 לְאוֹתוֹ צַד שְׁנַבְלָלִים הַפְּנִים בּוֹ. מְסוּבָב
 פְּנֵיו לְאַרְבַּעַה רוּחוֹת, וּבְכֹל מְסוּבָבִים
 לְמַפָּה. בְּרַבּוּעַ שְׁלוֹ נַחֲקַקַת בְּאַרְבַּע
 פְּנִים: פְּנֵי אַרְיָה, פְּנֵי נִשְׂרָא, פְּנֵי שׁוֹר, פְּנֵי
 אָדָם. תְּקוּק בְּכֹלֶם אָדָם. פְּנֵי אַרְיָה אָדָם.
 פְּנֵי נִשְׂרָא אָדָם. פְּנֵי שׁוֹר וְאָדָם. כְּלָם
 כְּלוּלִים בּוֹ. וְלָכֵן כְּתוּב וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי
 אָדָם.

ח) הוֹדִיעַ ה' יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גְּלָה
 צְדָקָתוֹ.

קוֹל הַמֶּלֶךְ בְּקוֹל מַחְנָה, בְּקוֹל מַחְנָה
 קְדוּשׁ כְּשִׁמְתְּחַבְּרִים כָּל הַצְּבָאוֹת
 הָעֲלִיּוֹנִים לְמַעְלָה. וּמָה אוֹמְרִים? קְדוּשׁ
 קְדוּשׁ קְדוּשׁ ה' צְבָאוֹת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ. חוֹזְרִים לְדְרוּם, אוֹמְרִים קְדוּשׁ.
 חוֹזְרִים לְצַפּוֹן, אוֹמְרִים קְדוּשׁ. חוֹזְרִים
 לְמִזְרַח, אוֹמְרִים קְדוּשׁ. חוֹזְרִים לְמַעְרָב,
 אוֹמְרִים בְרוּךְ.

וְהָאֵי רְקִיעַ דְּאַתְרַבַּע בְּלִחוּ גְוֹנִין בְּלִילָן בֵּיהּ, אַרְבַּע
 גְּוֹנִין אֶתְחַזְיִין בֵּיהּ גְּלִיפִין בְּאַרְבַּע אַרְבַּע.
 בְּאַרְבַּע גְּלִיפִין רְשִׁימִין מְהִירִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין. כַּד
 מִתְפָּרְשָׁאן גְּוֹנִין דְּאַנּוּן אַרְבַּע סְלָקִין תִּירִיסַר. גְּוֹן
 יֶרֶק. גְּוֹן סוּמָק. גְּוֹן חֲנוּר. גְּוֹן סַפִּיר דְּאַתְּכְּלִילוּ מִכָּל
 גְּוֹנִין. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (יחזקאל א) כְּמֵרְאָה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר
 יִהְיֶה בְּעֵינַי בְּיוֹם הַגְּשָׁם בֵּן מֵרְאָה הַנּוֹגֵה סָבִיב הוּא
 מֵרְאָה דְּמוֹת כְּבוֹד יי. חִיזוּ דְּגְוֹנִין דְּכֻלָּא. וּבְגִין כַּד
 אֶת קִשְׁתִּי נִתְתִּי בְּעֵינַי.

כִּי אֵי קִשְׁתִּי, כְּמָה דְּאַתְמָר בְּיוֹסֵף דְּכְּתִיב, (בראשית מט)
 וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתּוֹ. בְּגִין דְּיוֹסֵף צַדִּיק אֲקָרִי,
 וּבְגִין כַּד קִשְׁתּוֹ דָּא בְּרִית דְּקִשְׁתַּת דְּאַתְּכְּלִיל בְּצַדִּיק,
 דְּבְרִית דָּא בְּדָא אֶתְאַחִיד. וּבְגִין דְּנִחַ הָוָה צַדִּיק,
 קִיַּימָא דִּילִיָּה קִשְׁתַּת.

לשון הקודש

מֵרְאָה הַנּוֹגֵה סָבִיב הוּא מֵרְאָה דְּמוֹת
 כְּבוֹד ה'. הַמֵּרְאָה שֶׁל כָּל הַגְּוֹנִים, וְלִכְּנֵן
 אֶת קִשְׁתִּי נִתְתִּי בְּעֵינַי.
 מַה זֶה קִשְׁתִּי? כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּיוֹסֵף,
 שִׁכְתוֹב (בראשית מט) וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתּוֹ,
 מִשּׁוּם שִׁיּוֹסֵף נִקְרָא צַדִּיק. וְלִכְּנֵן קִשְׁתּוֹ, זֶה
 בְּרִית שֶׁל הַקֶּשֶׁת שֶׁנִּכְלָלַת בְּצַדִּיק,
 שֶׁהַבְּרִית זֶה עִם זֶה נֶאֱחָזוּ. וּמִשּׁוּם שֶׁנֶּחַ
 הָיָה צַדִּיק, הַבְּרִית שֶׁלּוֹ קִשְׁתַּת.

וְהַרְקִיעַ הָזֶה שֶׁהִתְרַבַּע, כָּל הַגְּוֹנִים
 כְּלוּלִים בּוֹ. אַרְבַּעַה גְּוֹנִים נִרְאִים בּוֹ
 חֲקוּקִים בְּאַרְבַּע אַרְבַּע. בְּאַרְבַּעַה
 חֲקוּקִים רְשׁוּמִים אֲזוּרֹת עֲלִיוֹנִים
 וְתַתְּחוֹנִים. כְּשֶׁנִּפְרְדִים הַגְּוֹנִים שֶׁל אוֹתָם
 אַרְבַּע, עוֹלָם שְׁנַיִם עֶשֶׂר. גְּוֹן יֶרֶק. גְּוֹן
 אֶדָם. גְּוֹן לָבָן. גְּוֹן סַפִּיר שֶׁנִּכְלָלוּ מִכָּל
 הַגְּוֹנִים. זֶהוּ שִׁכְתוֹב (יחזקאל א) כְּמֵרְאָה
 הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵינַי בְּיוֹם הַגְּשָׁם בֵּן

וַיִּפְּזוּ. מַאי וַיִּפְּזוּ, אֲנִהִירוּ בְּחִמְדוֹ דְּכֻלָּא. כְּמַה
 דְּאֵת אָמַר (תהלים ט) הִנְחִמְדִּים מִזֶּהב וּמִפֶּזוּ רַב
 וּמְתוּקִים. אֲתִנְהִירוּ בְּנִהִירוֹ עֲלָאָה כִּד נָטַר בְּרִית.
 וּבְגִין כְּדִּ אֶקְרִי יוֹסֵף הַצַּדִּיק. עַל דָּא אֶקְרִי הַקֶּשֶׁת
 בְּרִית, כְּלִיל דָּא בְּדָא.

וְהָרָא יִקְרָא עֲלָאָה חִיזוּ דְּכָל חִיזוּ חִזוּ כְּחִיזוּ טְמִירִין
 (נ"א טְמִירָא) גְּוֹנִין טְמִירִין. גְּוֹנִין דְּלֹא אֲתַגְּלִיין.
 וְלִית רְשׁוֹ לְאִסְתַּכְּלָא בְּעִנָּא בְּקִשְׁת פִּד אֲתַחֲזִי
 בְּעֲלֻמָּא דְּלֹא יִתְחַזִּי קִלְנָא בְּשִׁכְיִנְתָּא. וְכֵן גְּוֹנִין
 דְּקִשְׁת הוּא חִיזוּ סוּסְטִיפָא קְטִירָא כְּחִיזוּ יִקְרָא עֲלָאָה
 דְּלֹא לְאִסְתַּכְּלָא.

וּכְיִזְן דְּאֲרַעָא חֲמַאת לְהַאי קִשְׁת קְיִימָא קְדִישָׁא,
 אֲתַקְיִימַת בְּקִיּוּמָא. וְעַל דָּא וְהִתְהָ לְאוֹת
 בְּרִית בֵּין אֱלֹהִים וְגו'. הַאי דְּאֲמַרְן דְּאֵלִין תְּלִת גְּוֹנִין

לשון הקודש

טְמִירִין הַגְּוֹנִים הַטְּמוּנִים. הַגְּוֹנִים שְׁלֹא
 הִתְגַּלּוּ. וְאֵין רְשׁוֹת לְהַסְתַּכְּלָא בְּעִין בְּקִשְׁת
 כְּשִׁנְרֵאִית בְּעוֹלָם, שְׁלֹא יִתְרָאָה קִלּוֹן
 בְּשִׁכְיִנְתָּה. וְכֵן גְּוִי הַקֶּשֶׁת הוּא מְרָאָה
 מוּצֵק קְשׁוֹר כְּמִרְאָה כְּבוֹד הַעֲלִיּוֹן שְׁלֹא
 לְהַסְתַּכְּלָא.

וּכְיִזְן שְׁהֶאֱרִין רְאֵתָה אֵת הַקֶּשֶׁת הַזֶּה,
 בְּרִית קְדוּשָׁה, הִתְקַוְּמָה בְּקִיּוּם. וְעַל זֶה

וַיִּפְּזוּ, מַה זֶה וַיִּפְּזוּ? הַאִירוּ בְּחִמְדַת
 הַכֹּל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים ט) הִנְחִמְדִּים
 מִזֶּהב וּמִפֶּזוּ רַב וּמְתוּקִים. הוֹאֲרוּ בְּאוֹר
 עֲלִיּוֹן כְּשֶׁשָּׁמַר הַבְּרִית. וְלָכֵן נִקְרָא יוֹסֵף
 הַצַּדִּיק. וְעַל זֶה הַקֶּשֶׁת נִקְרָאת בְּרִית,
 כּוֹלֵל זֶה בְּזֶה.

זֶהר נִכְבֵּד עֲלִיּוֹן הַמְּרָאָה שֶׁל כָּל
 הַמְּרָאוֹת, מְרָאָה כְּמִרְאָה טְמוּנִים וְנִיא

וְחַד דְּאַתְּכִלִּיל בִּינֵייהוּ כְּלֵהוּ רָזָא חָדָא. וּבְגוּ עֲנָנָא
 סְלָקָא לְאַתְחֻזָּא. (יחזקאל א) וּמִמַּעַל לָרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל
 רֵאשִׁים כְּמֵרְאָה אֲבָן סְפִיר. הָאִי הִיא אֲבָן שְׁתִּיָּה
 דְּאִיהִי נְקוּדָה חָדָא דְכָל עֲלָמָא. וְקוּימָא עֲלָה קֳדָשׁ
 הַקְּדָשִׁים. וּמְאִי הִיא, כְּרִסְיָא קְדִישָׁא עֲלָה דְּאִיהִי
 מְמַנָּא עַל אֲלִין אַרְבַּע דְּמוֹת כְּפָא בְּאַרְבַּע סְמִכּוֹן.
 וְדָא הוּא תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה.

וְעַל דְּמוֹת הַכְּפָא דְּמוֹת כְּמֵרְאָה אָדָם עָלְיוּ
 מְלֻמְעָה. דָּא הִיא תוֹרָה שְׁבַכְתָּב. מִכָּאן
 דְּתוֹרָה שְׁבַכְתָּב יִשׁוּן (דף עב ע"א) יִתָּה עַל תוֹרָה שְׁבַעַל
 פֶּה. בְּגִין דְּהָאִי כְּרִסְיָא לְדָא, כְּמֵרְאָה אָדָם דְּאִיהוּ
 דְּיוֹקְנָא דְּיַעֲקֹב דְּאִיהוּ יְתִיב עֲלָה.

רַבִּי יְהוּדָה קָם לִילִיָּא חַד לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא בְּפִלְגּוֹ
 לִילִיָּא בְּבִי אוּשְׁפִיזָא בְּמַתָּא מַחְסִיָּא. וְהוּא תַּמָּן

לשון הקודש

בְּאַרְבַּעַה עֲמוּדִים, וְזוּהִי תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה.
 וְעַל דְּמוֹת הַכְּפָא דְּמוֹת כְּמֵרְאָה אָדָם
 עָלְיוּ מְלֻמְעָה – זוּהִי תוֹרָה שְׁבַכְתָּב.
 מִכָּאן שְׁתוֹרָה שְׁבַכְתָּב יִשׁוּמוּ אוֹתָהּ עַל
 תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, מִשּׁוּם שְׁזָה כְּפָא לְזָה.
 כְּמֵרְאָה אָדָם, שְׁהוּא הַדְּמוֹת שֶׁל יַעֲקֹב
 שְׁהוּא יוֹשֵׁב עָלֶיהָ.

רַבִּי יְהוּדָה קָם לִילְהָ קָם לִילְהָ אַחַד לַעֲסַק בְּתוֹרָה
 בְּחֻצוֹת הַלְּיָלָה בְּאַכְסֵנְיָה בְּעִיר מַחְסִיָּא,

וְהִיִּתָּה לְאוֹת כְּרִית בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין זֶה
 שְׂאֵמְרָנוּ שְׂאֵלוּ שְׁלֹשֶׁת הַגּוֹנִים וְאַחַד
 שְׁנֵיכֵל בִּינֵיהֶם כָּלֵם סוּד אַחַד, וּבְתוֹךְ
 הָעֵנָן עוֹלָה לְהֵרָאוֹת. (יחזקאל א) וּמִמַּעַל
 לָרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֵאשִׁים כְּמֵרְאָה אֲבָן
 סְפִיר – זוּהִי אֲבָן הַשְּׁתִּיָּה שְׁהִיא נְקוּדָה
 אַחַת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם וְעוֹמֵד עָלֶיהָ קֳדָשׁ
 הַקְּדָשִׁים, וּמַהִי? הַכְּפָא הַקְּדוּשׁ הָעֲלִיּוֹן
 שְׁמֻמָּה עַל אַרְבַּעַה אֱלֹהִים דְּמוֹת כְּפָא

בְּבֵיתָא חַד יוֹדָאי דְאַתָּא בְּתַרֵי קְסִירֵי דְקַטְפִירָא. פְּתַח
 רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר (בראשית כח) וְהֶאֱבֹן הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמֹתִי
 מֵעֵבֶה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים. דָּא הוּא אֲבָן שְׁתֵּיה דְמַתְּמָן
 אֲשֶׁתִּיל עָלְמָא וְעָלָה אֶתְפְּנֵי בִי מִקְדָּשָׁא.

זְקַרְף רִישֵׁיה הַהוּא יוֹדָאי וְאָמַר לִיה תַּי מַלְךְ אִיךְ
 אֶפְשָׁר, וְהָא אֲבָן שְׁתֵּיה עַד לָא אֶתְבְּרִי עָלְמָא
 הֵוַת וּמִינָה אֲשֶׁתִּיל עָלְמָא, וְאֵת אֶמְרַת וְהֶאֱבֹן הַזֹּאת
 אֲשֶׁר שְׁמֹתִי מֵעֵבֶה. דְּמִשְׁמַע דִּיעֻקְב שְׁוֵי לָהּ הֲשֵׁתָא
 דְכְּתִיב, (בראשית כח) וַיִּקַּח אֶת הָאֲבָן אֲשֶׁר שָׁם מִרְאשׁוֹתָיו.
 וְתוֹ דִּיעֻקְב בְּבֵית אֵל הָזֶה וְהָאִי אֲבָנָא הֵוַת בִּירוּשָׁלַם.

רַבִּי יְהוּדָה לָא אֶסְחַר רִישֵׁיה לְגַבִּיה, פְּתַח וְאָמַר
 (עמוס ד) הַבּוֹן לְקִרְאֵת אֶלְקִיךְ יִשְׂרָאֵל. וְכְּתִיב,
 (דברים כז) הַסֵּפֶת וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל. מְלִי דְאֹרִייתָא בְּעֵיִן
 בּוֹנוֹנָה. וּמְלִין דְאֹרִייתָא בְּעָאן לְאַתְתְּקִנָּא בְּנוֹפָא

לשון הקודש

הָעוֹלָם, וְאַתָּה אֶמְרַת וְהֶאֱבֹן הַזֹּאת אֲשֶׁר
 שְׁמֹתִי מֵעֵבֶה, שְׁמִשְׁמַע שִׁיעֻקְב שָׁם
 אוֹתָהּ עֲבָשׁוּ, שְׁפַתוֹב (שם) וַיִּקַּח אֶת הָאֲבָן
 אֲשֶׁר שָׁם מִרְאשׁוֹתָיו? וְעוֹד, שִׁיעֻקְב בְּבֵית
 אֵל הֵיךְ, וְהֶאֱבֹן הַזֹּאת הֵיךְ בִּירוּשָׁלַם.
 רַבִּי יְהוּדָה לֹא סוֹבֵב רֵאשׁוּ אֵלָיו, פְּתַח
 וְאָמַר, (עמוס ד) הַבּוֹן לְקִרְאֵת אֶלְקִיךְ
 יִשְׂרָאֵל, וְכְּתוּב (דברים כז) הַסֵּפֶת וּשְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל. דְּבְרֵי תוֹרָה צְרִיכִים בּוֹנוֹה, וְדְבְרֵי

וְהֵיךְ שָׁם בְּבֵית יְהוּדֵי אַחַד שְׂבָא בְּשֵׁתִי
 אֶמְתַּחוּת שְׁל מְלַבּוּשִׁים. פְּתַח רַבִּי יְהוּדָה
 וְאָמַר, (בראשית כח) וְהֶאֱבֹן הַזֹּאת אֲשֶׁר
 שְׁמֹתִי מֵעֵבֶה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים – זוֹהִי
 אֲבָן הַשְּׁתֵּיה שְׁמִשְׁם נִשְׁתַּל הָעוֹלָם וְעָלֶיהָ
 נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

תְּרִים רֵאשׁוּ אוֹתוֹ יְהוּדֵי וְאָמַר לוֹ, דְּבַר
 זֶה אִיךְ אֶפְשָׁר? וְהֵרִי אֲבָן הַשְּׁתֵּיה טָרָם
 שְׁנַבְרָא הָעוֹלָם הֵיךְ, וּמִמְנָה נִשְׁתַּל

וְרַעוּתָא כְּתָדָא. קָם הָהוּא יוֹדָא וְאֶתְלַבֵּשׁ, וַיְתִיב
לְגַבִּיהַ דְּרַבִּי יְהוּדָה, וְאָמַר זַבְּאִין אַתּוּן צְדִיקָיָא
דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרֵייתָא יוֹמָא וְלֵילִי.

אָמַר לֵיה רַבִּי יְהוּדָה הַשְּׁתָּא דְכוּוַנְת גְּרַמְדָּ, אִימָא
מִיֻּלָּךְ דְּנִתְחַבַּר כְּתָדָא. דְּהָא מְלִי דְּאוּרֵייתָא
בְּעֵיִן תְּקוּנָא דְנוּפָא וְתְקוּנָא דְלַבָּא. וְאִי לָא בְּעַרְסָאִי
שְׂכִיבְנָא וּבְלַבָּאִי אָמְרָנָא מְלִין. אֶלָּא הָא תְּנִינָן
דְּאֶפִּילוּ חַד דִּיתִיב וְלַעִי בְּאוּרֵייתָא שְׂכִינְתָּא אֶתְחַבַּרְת
בְּהַדְרִיהַ, וּמָה שְׂכִינְתָּא הָכָא וְאַנָּא שְׂכִיב בְּעַרְסָאִי. וְלָא
עוּד אֶלָּא דְבַעֲיִין צַחוּתָא.

וְתוּ דְכָל בַּר נֶשׁ דְּקָם לְמַלְעִי בְּאוּרֵייתָא מְפֻלְגוּ
לֵילֵיָא כַּד אֶתְעַר רוּחַ צָפוֹן (בְּפֻלְגוּ דְלֵילֵיָא) קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אֶתִּי לְאַשְׁתַּעֲשַׂעָא עִם צְדִיקָיָא בְּגַבְתָּא
דְּעַדָּן. וְהוּא וְכָל צְדִיקָיָא דְבְּגַבְתָּא כְּלָהוּ צִיִּיתִין (לֵיה

לשון הקודש

הרי שנינו, שאפלו אחד שיושב ועוסק
בתורה, השכינה מתחברת עמו, ומה
שכינה כאן ואני שוכב במטתי! ולא
עוד, אלא שצריכים צחות.

ועוד, שכל בן אדם שקם לעסק בתורה
מחצות הלילה, בשמעת עוררת רוח צפון
ובחצות הלילה, הקדוש ברוך הוא בא
להשתעשע עם הצדיקים בגן עדן. והוא
וכל הצדיקים שפגו, כלם מקשיבים וכו',

תורה צריכים להתתקן בגוף ורצון
כאחד. קם אותו יהודי והתלבש, וישב
אצל רבי יהודה ואמר, אשריכם
הצדיקים שעוסקים בתורה יומם ולילה.
אמר לו רבי יהודה, עכשו שבונת
עצמך, אמר דברך שנתחבר כאחד,
שהרי דברי תורה צריכים תקון הגוף
ותקון הלב, ואם לא – במטתי הייתי
שוכב, ובלבי הייתי אומר דברים. אלא

וַיִּיחַדֵּי (וַיִּיחַדֵּי) לְאֵלֵינוּ מִלֵּין דְּנִפְקֵי מִפּוֹמִיּוּת. וּמַה קָדְשָׁא בְּרִידָא
 הוּא וְכָל צְדִיקָיָא מִתְעַדְנִין לְמִשְׁמַע מְלֵי דְאֹרִייתָא
 בְּשַׁעֲתָא דָּא וְאַנָּא אֵהָא שְׂכִיב בְּעַרְסָאֵי. אָמַר לִיהּ
 הַשְׁתָּא אֵימָא מִילְךָ.

אָמַר לִיהּ שְׂאִילָנָא עַל מַה דְּאִמְרַתְּ בְּפִסְוִקָא דָּא
 (רְזָא דְאִבְנֵי שְׁתִּיחָא דְאִמְרַתְּ) וְהָאִבְנֵי הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׂמַתִּי
 מִצְבָּחָה יְהִיָּה בֵּית אֱלֹהִים דְּדָא אִבְנֵי שְׁתִּיחָה. (הַשְׁתָּא דְאִיחַת
 לְמֵלֵי) הֵיךְ אֲפֹשְׁרִי, דְּהָא אִבְנֵי שְׁתִּיחָה עַד לָא אֶתְבְּרִי
 עָלְמָא הַזֶּה וּמִנְהָ אֲשֶׁתִּיל עָלְמָא, וְאֵת אִמְרַתְּ אֲשֶׁר
 שְׂמַתִּי, דְּמִשְׁמַע דְּיַעֲקֹב שׁוּי לָהּ הַשְׁתָּא. וּכְתִיב וַיִּקַּח
 אֶת הָאִבְנֵי אֲשֶׁר שָׁם מִרְאֵשׁוֹתָיו.

וְתוֹ דְּיַעֲקֹב בְּבֵית אֵל הָזֶה וְאִבְנָא דָּא הַזֶּה
 בְּיְרוּשָׁלַם. אָמַר לִיהּ כָּל אֶרְעָא דְיִשְׂרָאֵל אֲכַפְּלֵ
 תְּחֻתָּיו וְהֵהוּא אִבְנֵי תְּחֻתֵיהּ הַזֶּה. אָמַר לִיהּ אֲשֶׁר

לשון הקודש

שְׂמַקְשִׁיב לְדַבְרֵינוּ אֵיךְ אֲפֹשְׁרִי? שְׂחַרֵי אִבְנֵי
 הַשְׁתִּיחָה מָרָם שְׂנַבְרָא הַעוֹלָם הֵיחָה,
 וּמִמְנָה נִשְׁתַּל הַעוֹלָם, וְאֵתָה אִמְרַתְּ אֲשֶׁר
 שְׂמַתִּי, שְׂמִשְׁמַע שְׂעֻבָּב שָׁם אוֹתָהּ כְּעַתָּה,
 וּכְתוּב וַיִּקַּח אֶת הָאִבְנֵי אֲשֶׁר שָׁם
 מִרְאֵשׁוֹתָיו?

וְעוּדָה, שְׂעֻבָּב בְּבֵית אֵל הֵיחָה, וְהָאִבְנֵי הַזֶּה
 הֵיחָה בְּיְרוּשָׁלַם. אָמַר לוֹ, כָּל אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל הַתְּקַפְּלָה תְּחֻתָּיו, וְאוֹתָהּ אִבְנֵי

וּמִקְשִׁיבִים לְאוֹתָם דְּבָרִים שְׂוִיזָאִים מִפְּנוֹ.
 וּמַה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכָל הַצְּדִיקִים
 שְׂמִתְעַדְנִים לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי תוֹרָה בְּשַׁעֲהָ
 הַזֶּה, וְאֵנִי אֵהִיָּה שׂוֹכֵב בְּמִסְתֵּי! אָמַר לוֹ,
 כְּעַתָּה אָמַר דְּבָרְךָ.

אָמַר לוֹ, שְׂאֵלְתִי עַל מַה שְׂאִמְרַתְּ
 בְּפִסְוִק הַזֶּה וְסוּד שֶׁל אִבְנֵי הַשְׁתִּיחָה שְׂאִמְרַתְּ,
 וְהָאִבְנֵי הַזֶּה אֲשֶׁר שְׂמַתִּי מִצְבָּחָה יְהִיָּה
 בֵּית אֱלֹהִים, שְׁוִיזָא אִבְנֵי הַשְׁתִּיחָה, וְעַכְשָׁו

שָׁם כְּתִיב. וְכָתִיב וְהָאֵבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמַתִּי מֵעֵבֶה.
אָמַר לִיה אִי יִדְעַתְּ מַלְּהָ אֵימָא לָהּ.

פָּתַח וְאָמַר, (תהלים יז) אֲנִי בְצַדֵּק אֶחְזֶה פָּנֶיךָ אֲשַׁבְּעָה
בְּהַקִּיץ תִּמְוֹנֶנְתְּךָ. דָּוִד מִלְּפָא תְּבִיבוּתָא
וּדְבִקוּתָא דִּילִיָּה בְּהַאי אֵבֶן חֹה. וְעֵלְהָ אָמַר (תהלים קיח)
אֵבֶן מֵאִסּוּ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פִּנְהָ. וְכֵד בָּעָא
לְאַסְתַּכְּלָא בְּחִיזוֹ יִקְרָא דְמָרִיָּה, נְטִל לְהַאי אֵבֶן בִּיְדֵיהָ
בְּקַדְמוּתָא וּלְבַתֵּר עֵייל.

בְּגִין דְּכָל מָאן דְּבָעֵי לְאַתְחִזָּא קַמֵּי מָרִיָּה, לֹא
אָעִיל אֶלָּא בְּהַאי אֵבֶן. דְּכְתִיב, (ויקרא יג) בֹּזֵאת
יָבֵא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ. וְדָוִד מִשְׁבַּח גְּרַמִּיָּה וְאָמַר אֲנִי
בְצַדֵּק אֶחְזֶה פָּנֶיךָ. וְכָל אֲשֶׁתִּדְלוּתִיה דְּדָוִד לְאַתְחִזָּא
בְּהַאי אֵבֶן בְּדָקָא יְאוּת לְנַפֵּי דְלַעִילָא.

לשון הקודש

נְטִיל אֵבֶן זוּ בְּיָדוֹ בַּתְחִלָּה, וְאַחַר כֵּן
נִכְנַס.

מִשׁוּם שְׂכַל מִי שְׂרוּעָה לְהִרְאוֹת לְפָנֵי
רַבּוֹנוֹ, לֹא נִכְנַס אֶלָּא עִם אֵבֶן זֹאת,
שְׂכַתוֹב (ויקרא יג) בֹּזֵאת יָבֵא אַהֲרֹן אֶל
הַקֹּדֶשׁ. וְדָוִד מִשְׁבַּח עֲצָמוֹ וְאָמַר, אֲנִי
בְצַדֵּק אֶחְזֶה פָּנֶיךָ. וְכָל הַשְּׂתִדְלוּתוֹ שָׁל
דָּוִד לְהִרְאוֹת בְּאֵבֶן זֹאת כְּרָאוּי כְּלַפֵּי
מַעֲלָה.

תַּחֲתֵינוּ הִיְתָה. אָמַר לוֹ, אֲשֶׁר שָׁם כְּתוּב,
וְכָתוּב וְהָאֵבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמַתִּי מֵעֵבֶה.
אָמַר לוֹ, אִם יִדְעַתְּ הַדְּבָר – אָמַר אוֹתוֹ.
פָּתַח וְאָמַר, (תהלים יז) אֲנִי בְצַדֵּק אֶחְזֶה
פָּנֶיךָ אֲשַׁבְּעָה בְּהַקִּיץ תִּמְוֹנֶנְתְּךָ. דָּוִד
הַמֶּלֶךְ, הַחֲבִיבוֹת וְהַדְּבִקוֹת שְׁלוֹ הִיְתָה
בְּאֵבֶן הַזֹּאת, וְעֵלְיָהָ אָמַר (שם קיח) אֵבֶן
מֵאִסּוּ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פִּנְהָ.
וְכִשְׂרָעָה לְהַסְתַּכְּלָא בְּמַרְאֵה כְּבוֹד רַבּוֹנוֹ,

תָּא חַיִּי, אֲבָרְהָם אֶתְקִין עֲלוֹתָא דְעֶפְרָא וְאוֹדַע טִיבוּ
 דְמֵאֲרִיָּה בְּעֶלְמָא. וְאֶתְקִין הֵהִיא שְׁעֵתָא
 בְּתַקּוּנָהּא כְּדָקָא יָאוּת דְכֶתִיב, (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶּם אֲבָרְהָם
 בְּבֶקֶר. יִצְחָק אֶתְקִין עֲלוֹתָא דְמִנְחָה וְאוֹדַע בְּעֶלְמָא
 דְאִית דִּין וְאִית דִּין דִּיכּוּל לְשׁוּבָא וְלִמִּידֵן עֶלְמָא.

יַעֲקֹב אֶתְקִין עֲלוֹתָא דְעֶרְבִית, וּבְגִין עֲלוֹתָא דָּא
 דְאֶתְקִין מַה דְלָא אֶתְקִין בְּרִנְשׁ מִקְדָּמַת
 דְנָא כְּדָקָא יָאוּת. בְּגִין כֹּךְ שִׁבְחַ גְּרַמְיָה וְאָמַר (דף עב
 ע"ב) וְהָאֵבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמְתִי מִצֵּבָה. דְעַד הֵהִיא
 שְׁעֵתָא לָא שְׂוִי לָהּ אֶתְרָא כְּוֹתִיָּה.

וּבְגִין כֹּךְ וַיִּקַּח אֶת הָאֵבֶן אֲשֶׁר שָׁם מִרְאֲשׁוֹתָיו
 וַיִּשֶׂם אוֹתָהּ מִצֵּבָה. מָאִי מִצֵּבָה דְהוּהוּ נְפִילָה
 וְאוֹקִים לָהּ. וַיִּצּוֹק שָׁמֶן עַל רֵאשָׁה. דְהָא בְּיַעֲקֹב
 תְּלִיא מִילְתָּא לְמַעַבְדַּד יְתִיר מִכָּל בְּנֵי עֶלְמָא. אֶתְא

לשון הקודש

מְקַדְּם לְזוּה פְּרָאוּי, לְכֹן שִׁבְחַ אֶת עֲצֻמוֹ
 וְאָמַר וְהָאֵבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמְתִי מִצֵּבָה.
 שְׁעַד אוֹתָהּ שְׁעָה לָא תִקֵּן אוֹתָהּ אַחַר
 כְּמוֹתוֹ.

וְלִכְּן וַיִּקַּח אֶת הָאֵבֶן אֲשֶׁר שָׁם
 מִרְאֲשָׁתוֹ וַיִּשֶׂם אֹתָהּ מִצֵּבָה. מַה זֶה
 מִצֵּבָה? שְׁהִיָּתָה נְפִילָה, וְהִקִּים אוֹתָהּ.
 וַיִּצֹק שָׁמֶן עַל רֵאשָׁה. שְׁהִירִי בְּיַעֲקֹב תְּלִוִי

בְּאֵ וְתִרְאָה, אֲבָרְהָם תִּקֵּן תְּפִלַּת הַבֶּקֶר
 וְהוֹדִיעַ טוֹב רַבּוֹנוֹ בְּעוֹלָם, וְתִקֵּן אוֹתָהּ
 הַשְּׁעָה בְּתַקּוּנָהּא פְּרָאוּי, שְׁכִתּוּב (בראשית כב)
 וַיִּשְׁכֶּם אֲבָרְהָם בְּבֶקֶר. יִצְחָק תִּקֵּן תְּפִלַּת
 מִנְחָה, וְהוֹדִיעַ בְּעוֹלָם שְׂוִי דִין וַיִּשׁ דִּין
 שְׂיִכּוּל לְהַצִּיל וְלָדוֹן אֶת הָעוֹלָם.

יַעֲקֹב תִּקֵּן תְּפִלַּת עֶרְבִית, וּבְשָׁבִיל
 הַתְּפִלָּה הַזֹּאת שֶׁתִּקֵּן מַה שֶׁלֹּא תִקֵּן בֶּן אָדָם

רַבִּי יְהוּדָה וּנְשָׁקוּיָהּ, אָמַר לִיָּהּ וְכָל הָאֵי יַדְעָתָּ (וְהִיד) וְאַתָּה מִשְׁתַּדֵּל בְּסַחֲוֹרְתָא וּמִנַּח תִּי עֲלָמָא. אָמַר לִיָּהּ דִּהוּה דְחִיקָא לִי שְׁעָתָא, וְאִית לִי תַרִּין בְּנִין וְקַיִימִין כָּל יוֹמָא בְּבִי רַב וְאַנָּא אֲשַׁתְּדַלְנָא עַל מְזוּנֵייהוּ וְלַמִּיתָב לֹון אֲנִי לְמוֹרֵייהוּ בְּנִין דִּישְׁתַּדְלוּן בְּאוֹרֵייתָא.

פְּתַח וְאָמַר, (מלכים א ב) וּשְׁלֹמֹה יָשָׁב עַל כֶּסֶף דְּוֹד אָבִיו וַתִּבּוֹן מַלְכוּתוֹ מְאֹד. מָאִי שְׁבַחָא דָּא. אֲלֵא דְאַתְקִין אֲבִן שְׁתִּיָּה וְשׂוּי עֲלֵהּ קִדְשׁ הַקְּדָשִׁים וְכִדִּין וַתִּבּוֹן מַלְכוּתוֹ מְאֹד. וּכְתִיב, (בראשית ט) וּרְאִיתִיָּהּ לְזִכּוֹר בְּרִית עוֹלָם. דִּהָא קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא תִּיאֻבְתָּא דִּילִיָּהּ בְּהַ תְּדִיר, וּמֵאֵן דְּלֵא אֲתַחֲזִי בְּהַ לָּא אָעִיל קַמִּי מְאִרִיָּהּ. וְעַל דָּא כְּתִיב וּרְאִיתִיָּהּ לְזִכּוֹר בְּרִית עוֹלָם.

לשון הקודש

כֶּסֶף דְּוֹד אָבִיו וַתִּבּוֹן מַלְכוּתוֹ מְאֹד. מַה הוּא הַשְּׁבַח הַזֶּה? אֲלֵא שֶׁהִתְקִין אֲבִן שְׁתִּיָּה וְשָׂם עָלֶיהָ קִדְשׁ הַקְּדָשִׁים, וְאִי וַתִּבּוֹן מַלְכוּתוֹ מְאֹד. וְכָתוּב (בראשית ט) וּרְאִיתִיָּהּ לְזִכּוֹר בְּרִית עוֹלָם. שְׁהִרִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִשְׁקוּ בְּהַ תְּמִיד, וּמִי שְׁלֵא נִרְאָה עִמָּה, לֹא נִכְנַס לִפְנֵי רַבּוּנּוּ. וְעַל זֶה כְּתוּב וּרְאִיתִיָּהּ לְזִכּוֹר בְּרִית עוֹלָם.

הַדְּבָר לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם. כָּא רַבִּי יְהוּדָה וּנְשָׁקוּיָהּ. אָמַר לוֹ, וְכָל זֶה יַדְעָתָּ, וְאִיךָ אַתָּה עוֹסֵק בְּסַחֲוֹרָה וּמִנַּח תִּי עוֹלָם? אָמַר לוֹ, שְׁדַחֲוֹקָה הִיָּתָה לִי הַשְּׁעָה, וְיֵשׁ לִי שְׁנַי בְּנִים, וְעוֹמְדִים כָּל הַיּוֹם בְּבֵית הָרַב, וְאֲנִי מִשְׁתַּדֵּל בְּמְזוּנָם וְלִתְת לָהֶם שְׂכָר לְמוֹרָם כְּדִי שְׁיַעֲסִקוּ בַתְּוֹרָה.

פְּתַח וְאָמַר, (מלכים א-ב) וּשְׁלֹמֹה יָשָׁב עַל